

Ako správne vysporiadať dane z príjmov fyzických osôb za rok 2022?

Ing. Jana Kyselová

Ing. Martina Švaňová

30. Január 2023

Témy

Kedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa
o vykonanie ročného zúčtovania dane?

Termíny pre vykonanie ročného zúčtovania dane

Prehľad nezdaniiteľných častí základu dane za rok 2022,
ktoré si zamestnanec môže uplatniť

Kedy vzniká povinnosť podať daňové priznania k dani
z príjmov fyzických osôb?

Prehľad tlačív platných pre rok 2022

Zmeny v dani z príjmov fyzických osôb od 01.01.2023

Kedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania dane?

Kedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZDP za rok 2022?

O vykonanie RZDP za rok 2022 môže požiadať len ten zamestnanec, ktorý:

(§ 38 ZDP)

- Poberal zdaniteľné príjmy len zo závislej činnosti (§ 5 ZDP) a len zo zdrojov na území SR
- Nepoberal príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 ZDP, pri ktorých uplatnil postup podľa § 43 ZDP ods. 7 ZDP t. j. príjmy zdaňované zrážkou považuje daňovník za daňovo vysporiadané a nezahŕňa ich do základu dane
- Nie je povinný zvýšiť základ dane podľa § 11 ods. 11 ZDP, teda z dôvodu porušenia podmienok ustanovených na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane - príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie (predčasný výber)
- Je daňový nerezident SR (cudzinec) – prihliada sa len na príjmy plynúce na území SR, na tie v zahraničí sa neprihliada, tie sa zdania v štáte rezidencie
- Včas požiada zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania a v tomto termíne aj predloží potrebné doklady na vykonanie RZDP **(do 15.2.2023)**
- RZDP za rok 2022 vykoná na žiadosť zamestnanca ktorýkoľvek zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, ktorý mu vyplácal zdaniteľnú mzdu počas zdaňovacieho obdobia 2022

Kedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZDP za rok 2022?

Príklad č. 1

Daňovník – rezident Ukrajiny poberal príjmy zo závislej činnosti vo výške 4 000 eur na základe pracovnej zmluvy zo zdrojov na území Slovenskej republiky. Okrem toho poberal aj príjmy plynúce zo zdrojov na území Ukrajiny.

Keďže sa daňovník v SR považuje za daňového nerezidenta, na Slovensku zdaňuje len príjmy zo závislej činnosti vykonávanej na území SR a preto môže svojho zamestnávateľa požiadať o vykonanie ročného zúčtovania dane. V krajine domicilu, t.j. v Ukrajine vysporiada svoje celosvetové príjmy.

Príklad č. 2

Zamestnankyňa bola celý rok 2022 na rodičovskej dovolenke. Počas tohto obdobia však poberala príjem z dohody o vykonaní práce u iného zamestnávateľa vo výške 2 000 eur. Musí zamestnávateľa požiadať o vykonanie ročného zúčtovania dane ?

Vzhľadom na skutočnosť, že zamestnankyňa nepoberala za rok 2022 príjmy zo závislej činnosti najmenej vo výške 50 % nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka, t.j. **2 289,63 eur**, nemusí žiadať o vykonanie ročného zúčtovania dane. Oplatí sa jej však o RZDP požiadať alebo podať DP, pretože sa jej vráti zrazený preddavok na daň prostredníctvom preplatku dane.

Kedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZDP za rok 2022?

Príklad č. 3

Zamestnankyňa bola do júna 2022 práceneschopná. Od júla 2022 nastúpila na materskú dovolenku. Za rok 2022 mala vyplatené zo Sociálnej poisťovne nasledovné dávky: nemocenské (počas PN) a dávku materské (počas materskej dovolenky) v úhrne 3 000 eur, iné príjmy nemala.

Nakoľko zamestnankyňa nedosiahla za rok 2022 žiadny zdaniteľný príjem (dávka nemocenské a materské sa považujú za oslobodené príjmy o dane), nemusí požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZDP ani podať daňové priznanie.

Príklad č. 5

Dohodár – študent dosiahol z dohody o brigádnickej práci študenta za rok 2022 príjmy vo výške 1 900 eur, iné príjmy nemal. U zamestnávateľa mal podpísané vyhlásenie na uplatnenie nezdanieľnej časti na daňovníka, ktorú si aj uplatňoval každý jeden mesiac počas celého roka.

Dohodár nemusí žiadať zamestnávateľa o RZD, ani nemusí podávať daňové priznanie.

Kedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZDP za rok 2022?

Príklad č. 6

Zamestnanec poberal len príjmy zo závislej činnosti od zamestnávateľa, ktorý zanikol bez právneho nástupcu.

Zamestnanec nemôže požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZD, je povinný podať daňové priznanie.

Termíny pre vykonanie RZDP za rok 2022

- do **10.2.2023** je zamestnávateľ povinný vydať potvrdenie o zdaniteľnej mzde a zrazených preddavkov na daň zo závislej činnosti za rok 2022 takým zamestnancom, ktorí požiadajú o vydanie najneskôr do **6.2.2023** (5.2.2023 je víkend)
- do **10.3.2023** je zamestnávateľ povinný vydať potvrdenie o zdaniteľnej mzde a zrazených preddavkov na daň zo závislej činnosti za rok 2022 takým zamestnancom, ktorí nepožiadali zamestnávateľa o vykonanie RZDP
- do **15.2.2023** musí zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie RZDP a predložiť všetky príslušné doklady
- do **31.3.2023** zamestnávateľ vykoná RZDP tým zamestnancom, ktorí ho o vykonanie RZDP požiadali
- do **17.4.2023** (15.4.2023 je víkend) vystaví zamestnávateľ zamestnancovi vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane spolu s potvrdením o zaplatení dane, ak ho o to zamestnanec požiadal
- Zamestnávateľ zamestnancovi po vykonaní RZDP, najneskôr pri zúčtovaní mzdy za mesiac **apríl 2023** vráti rozdiel medzi vypočítanou daňou a úhrnom zrazených preddavkov na daň v prospech zamestnanca a vyplátí zamestnaneckú prémie, daňový bonus alebo daňový bonus na zaplatené úroky
- do **02.5.2023** (30.4.2023 je víkend) je zamestnávateľ povinný doručiť doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní zamestnancom, ktorým RZDP vykonal a na žiadosť zamestnanca je zamestnávateľ povinný do 10 dní od doručenia žiadosti vystaviť doplnený doklad o údaj o vysporiadaní daňového nedoplatku, preplatku, zamestnaneckej prémie, daňového bonusu alebo daňového bonusu na zaplatené úroky vyplývajúceho z tohto RZDP
- do **02.5.2023** (30.4.2023 je víkend) je zamestnávateľ povinný predložiť daňovému úradu „Hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti za rok 2022.“
- Nedoplatok z RZDP, ktorý je vyšší ako 5 eur zamestnávateľ zrazí zamestnancovi najneskôr **do konca roka 2023**, povinnosť zraziť nedoplatok aj do 5 eur vzniká u toho zamestnanca, ktorý bude poukazovať podiel zaplatenej dane na osobitné účely podľa § 50 ZDP

Prehľad nezdaniteľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

Pri vyčísľovaní základu dane za zdaňovacie obdobie roku 2022 má daňovník možnosť uplatniť si nezdaniteľnú časť základu dane:

1. Na daňovníka (§ 11 ods. 2 ZDP)
2. Na manželku resp. manžela (§ 11 ods. 3 ZDP)
3. Príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie (§ 11 ods. 8 ZDP)

Prehľad nezdaniiteľných častí základu dane za rok 2022 ktoré si zamestnanec môže uplatniť

1. Nezdaniiteľná časť základu dane na daňovníka

Nárok na NČZD na daňovníka môže daňovník uplatniť v priebehu zdaňovacieho obdobia u zamestnávateľa alebo po skončení zdaňovacieho obdobia pri vykonaní ročného zúčtovania

- Výška mesačnej NČZD - **381,61 eur** (92,8 násobok životného minima)
- Výška ročnej NČZD:
 - Nižší alebo rovný 20 235,97 eur – **4 579,26 eur**
 - vyšší ako 20 235,97 eur – **9 638,25 eur – (základ dane : 4)** (suma 9 638,25 eur = 44,2 násobok živ.min.)

Nárok si môže uplatniť aj:

- **daňový nerezident** – cudzinec bez ohľadu na to ako dlho na Slovensku pracoval
- študent, osoba na materskej/rodičovskej dovolenke, dohodár, evidovaný nezamestnaní a pod.

Podmienky na uplatnenie NČZD u daňovníka vymedzeného v § 11 ods. 6 ZDP

- Zamestnanec, ktorý je k 1.1.2022 **poberateľom dôchodku** (alebo aj ak mu bol spätne priznaný) – starobného, vyrovnávacieho príplatku, predčasného starobného dôchodku, dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia alebo dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu alebo výsluhového dôchodku alebo obdobného dôchodku zo zahraničia – **nemá nárok na NČZD počas roka**
- NČZD si môže uplatniť na základe RZDP alebo podaného DP

Prehľad nezdaniteľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

Preukazovanie nároku na uplatnenie NČZD na daňovníka

- Daňovník nárok na uplatnenie NČZD vo všeobecnosti neuplatňuje
- **Výnimka:** daňovníka vymedzený v § 11 ods. 6 ZDP
- Ak daňovník, ktorý je k 1.1.2022 poberateľom niektorého z vymedzených dôchodkov, resp. mu bol takýto dôchodok priznaný spätne k 1.1.2022 a uplatní si v žiadosti o ročné zúčtovanie dane nárok na NČZD na daňovníka z dôvodu, že suma vyplateného dôchodku nepresiahla sumu o ktorú sa znižuje základ dane, je povinný k žiadosti o vykonanie RZDP ako prílohu predložiť posledné rozhodnutie o priznaní dôchodku alebo doklad o ročnom úhrne vyplateného dôchodku
- Zamestnanec uplatňujúci si NČZD na daňovníka podľa § 11 ods. 6 ZDP **nemá povinnosť** preukázať nárok na jej uplatnenie zamestnávateľovi podľa osobitného predpisu (§ 1 ods. 2 zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme, zákon č. 55/2017 Z.z.).
- Povinnosť daňovníka preukazovať nárok ostatným zamestnávateľom zostáva zachovaná !

§46 a ZDP !

- ak dôchodca, vyššie uvedený, dosiahne za rok 2022 zdaniteľné príjmy do výšky 2 289,63 eur a uplatní postup podľa § 46a, vráti sa mu celá daň, ktorá mu bola formou preddavku na daň zrážaná mesačne z príjmu, to však platí len ak podá daňové priznanie. Platí tzv. inštitút neplatenia dane.

Prehľad nezdanieľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

Príklad č. 1:

Zamestnanec po celý rok 2022 pracuje u zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane a súčasne poberá dôchodok z Českej republiky. Poberateľom dôchodku je od roku 2020. Výška dôchodku za rok 2022, ktorá bola zamestnancovi vyplatená je vo výške 5 000 eur. Má zamestnanec nárok na uplatnenie nezdanieľnej časti základu dane?

Zamestnancovi nárok na nezdanieľnú časť základu dane na daňovníka za rok 2022 nevznikne, nakoľko je k 1.1.2022 poberateľom dôchodku z Českej republiky a úhrnná suma tohto dôchodku presiahla sumu NČZD na daňovníka.

Príklad č. 2:

Zamestnávateľ zamestnáva občana Ukrajiny. Môže mu dať zamestnávateľ podpísať Vyhlásenie na uplatnenie nezdanieľnej časti na daňovníka ? Prípadne, môže si zamestnanec uplatniť NČZD na daňovníka v rámci ročného zúčtovania dane ?

Napriek skutočnosti, že zamestnanec je daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou, má nárok na zníženie základu dane o NČZD, či už na mesačnej alebo ročnej báze.

Prehľad nezdanieľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

2. Nezdanieľná časť základu dane na manželku / manžela

Daňovník si môže uplatniť NČZD na manželku:

- ak sú zosobášení a
- ak s ním manželka žije v spoločnej domácnosti - § 115 Občianskeho zákonníka: „*Domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby*“. (Podmienkou nie je spoločný trvalý pobyt manželov) a
- ak spĺňa niektorú z podmienok ustanovených v § 11 ods. 4 písm. a) ZDP

Podmienky na uplatnenie NČZD na manželku / manžela ustanovené v § 11 ods. 4 písm. a) ZDP:

- Starostlivosť o vyživované maloleté dieťa do 3 rokov, príp. 6 rokov ak ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom
- Poberanie peňažného príspevku na opatrovanie
- Zaradenie do evidencie uchádzača o zamestnanie
- Považuje sa za občana so zdravotným postihnutím alebo za občana s ťažkým zdravotným postihnutím.

Prehľad nezdaniteľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

- NČZD na manželku si môže uplatniť aj daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou v prípade ak úhrn jeho zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR v príslušnom zdaňovacom období tvorí najmenej 90% všetkých zdaniteľných príjmov
- Daňovník, ktorý si môže uplatniť NČZD na manželku len časť roka - nárok na NČ sa počíta alikvotne (počnúc mesiacom, na začiatku ktorého boli splnené všetky podmienky)
- Výška NČZD na manželku je závislá od: *výšky platného životného minima, výšky základu dane u aktívnych príjmov daňovníka, ktorý si NČZD uplatňuje, výšky vlastného príjmu manželky, splnenia podmienok pri ktorých si je možné uplatniť NČZD*
- Maximálna ročná výška NČZD na manželku/la = **4 186,75 Eur** (za splnenia určitých podmienok)

Preukazovanie nároku na uplatnenie NČZD na manželku / manžela

- Predloženie dokladu preukazujúceho oprávnenosť nároku na uplatnenie NČZD vystaveného oprávneným subjektom: sobášny list a ďalší doklad preukazujúci splnenie ustanovených podmienok (napr. *rodný list dieťaťa, posudok o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa, rozhodnutie o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie, potvrdenie z úradu práce o zaradení do evidencie uchádzačov, posudok o občianovi so zdravotným postihnutím alebo občana s ťažkým zdravotným postihnutím*) a
- Čestné vyhlásenie o výške vlastného príjmu manželky (uvedením sumy priamo v žiadosti o vykonanie RZDP)

Prehľad nezdaniteľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

Do vlastného príjmu sa započítava napr.	Príjem zo závislej činnosti, zo živnosti
	Materské, nemocenské, náhrada príjmu pri PN
	Podpora v nezamestnanosti, invalidný dôchodok, starobný dôchodok, očkovací bonus – vyplácaný dôchodcom a iné
Do vlastného príjmu sa nezapočítava :	Zamestnanecká prémie
	Daňový bonus
	Zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť
	Štipendium
	Štátne sociálne dávky – napr. rodičovský príspevok, príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok na pohreb, vianočný príspevok dôchodcom, prídavok na dieťa a iné
Od vlastného príjmu manželky/la sa odpočíta :	Poistné na povinné sociálne poistenie zamestnanca a SZČO
	Preddavky na zdravotné poistenia zamestnanca a SZČO
	Nedoplatok z ročného zúčtovania poistného na ZP

Prehľad nezdaniteľných častí základu dane za rok 2022, ktoré si zamestnanec môže uplatniť

3. Nezdaniteľná časť základu dane na doplnkové dôchodkové sporenie

Príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie je v súlade s § 11 ods. 9 ZDP možné odpočítať od základu dane v úhrne najviac **do výšky 180 eur za rok.**

- ak príspevky hradí zamestnávateľ za zamestnanca, tak do úhrnu príspevkov DDS za 2022 sa počítajú príspevky zaplatené do 31.1.2023
- ak si príspevky platí zamestnanec sám, tak si môže uplatniť úľavu na DDS – príspevky zaplatené v období od 1.1.2022 – do 31.12.2022:

Podmienky na uplatnenie NČZD na doplnkové dôchodkové sporenie:

- Príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie daňovník zaplatil na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31.12.2013 alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu
- Daňovník nemá uzatvorenú inú účastnícku zmluvu podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v § 11 ods. 9 ZDP

Preukazovanie nároku na uplatnenie NČZD na doplnkové dôchodkové sporenie:

- Dokladom vystaveným oprávneným subjektom (napr. výpis z osobného účtu sporiteľa vystavený doplnkovou dôchodkovou sporiteľňou, zmluvu, resp. potvrdenie o zmluve, ktoré mu vystaví DDS)
- Ak za zamestnanca odvádza príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie zamestnávateľ a zamestnanec mu preukáže splnenie podmienok účastníckej zmluvy, potom zamestnanec nemá povinnosť zamestnávateľovi každoročne nárok na túto NČZD preukazovať

Iné daňové zvýhodnenia

Daňový bonus na dieťa 2022

Výpočet daňového bonusu:

- **za prvý polrok** LEN za starých podmienok
- **za druhý polrok** aj za starých aj za nových podmienok; zamestnancovi sa vyplatí suma, ktorá vyjde vyššia

DAŇOVÝ BONUS ZA STARÝCH PODMIENOK

Výška daňového bonusu na každé vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti za obdobie január až jún 2022 a súčasne júl až december 2022 pri výpočte „po starom“:

- **47,14 €** mesačne na dieťa vo veku **do 6 rokov**
- **43,60 €** mesačne na dieťa vo veku **od 6 rokov do 15 rokov**
- **23,57 €** mesačne na dieťa vo veku **od 15 rokov**

Pozn.

*Nárok na daňový bonus na dieťa vo veku **od 6 rokov do 15 rokov** je len vtedy, ak sa na dieťa neposkytuje dotácia na stravovanie*

Podmienky na uplatnenie daňového bonusu na dieťa (§ 33 ZDP) „po starom“:

- Dosiahnutie zdaniteľného príjmu v zákonom stanovenej výške (zo závislej činnosti aspoň vo výške 3 876 eur) t-j. 6-násobok minimálnej mzdy (6 x 646 Eur) v ročnom zúčtovaní za rok 2022; ak zamestnanec v ročnom zúčtovaní nedosiahne zdaniteľný príjem najmenej vo výške 3 876 eur, nárok na už priznaný DB za mesiace, v ktorých dosiahol príjem najmenej polovice minimálnej mzdy (323 Eur), mu zostane.
- Vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti

Iné daňové zvýhodnenia

DAŇOVÝ BONUS ZA JÚL AŽ DECEMBER 2022 ZA NOVÝCH PODMIENOK

Výška daňového bonusu na každé vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti za obdobie júl až december 2022 pri výpočte „po novom“:

- **70 €** mesačne na dieťa vo veku **do 15 rokov**
- **40 €** mesačne na dieťa vo veku **od 15 rokov**

Súčasne je daňový bonu **najviac**:

- **20 %** polovice čiastkového základu dane pri 1 dieťati
- **27 %** polovice čiastkového základu dane pri 2 deťoch
- **34 %** polovice čiastkového základu dane pri 3 deťoch
- **41 %** polovice čiastkového základu dane pri 4 deťoch
- **48 %** polovice čiastkového základu dane pri 5 deťoch
- **55 %** polovice čiastkového základu dane pri 6 a viac deťoch

Do úvahy sa berie **len čiastkový základ dane rodiča, ktorý žiada o daňový bonus**. Na príjem druhého rodiča sa pri ročnom zúčtovaní za rok 2022 neprihliada.

Ak suma daňového bonusu ohraničená ako **polovica čiastkového základu** dane za rok 2022 v ročnom zúčtovaní je nižšia ako suma už priznaného daňového bonusu, ktorá je určená z čiastkových základov dane pri výpočte mesačných preddavkov za mesiace júl až december 2022, zamestnancovi **zostane nárok** na už priznaný daňový bonus.

Iné daňové zvýhodnenia

Ak suma daňového bonusu ohraničená ako **polovica čiastkového základu** dane za rok 2022 v ročnom zúčtovaní je nižšia ako suma už priznaného daňového bonusu, ktorá je určená z čiastkových základov dane pri výpočte mesačných preddavkov za mesiace júl až december 2022, zamestnancovi **zostane nárok** na už priznaný daňový bonus.

Ak si daňovník **počas druhého polroka 2022** uplatňoval daňový bonus na **rôzny počet detí** (napr. sa mu dieťa narodilo v druhom polroku alebo dieťa doštudovalo), tak sa ohraničenie určí podľa uplatňovaného počtu za jednotlivé mesiace alikvotne.

VÝPOČET NOVÉHO DAŇOVÉHO BONUSU V ROČNOM ZÚČTOVANÍ DANE 2022

- V ročnom zúčtovaní zamestnanca za rok 2022 sa vychádza z **polovice čiastkového základu dane** podľa § 5 ZDP za rok 2022, dosiahnutého u všetkých zamestnávateľov.
- Polovica čiastkového základu dane zamestnanca je jeho zdaniteľný príjem (hrubá mzdy – poistné odvody) za celý rok 2022 / 2.
- Ak zamestnanec začal vykonávať závislú činnosť podľa § 5 až **1.júla 2022 a neskôr**, vychádza sa z **celého čiastkového základu dane** podľa § 5 za rok 2022, ktorý dosiahol u všetkých zamestnávateľov.

Iné daňové zvýhodnenia

Daňový bonus na dieťa

Preukazovanie nároku na daňový bonus na dieťa:

- Dokladom o oprávnenosti nároku - Rodný list, rozhodnutie o prevzatí dieťaťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosti rodičov
- Dieťa, ktoré skončilo povinnú školskú dochádzku aj – potvrdenie o návšteve školy, alebo potvrdenie príslušného územného úradu o poberaní prídavku na vyživované dieťa alebo potvrdenie príslušného územného úradu o tom, že dieťa žijúce so zamestnancom v domácnosti sa považuje za vyživované a nemôže sa sústavne pripravovať na povolanie alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz

Od **1.12.2019** potvrdenie o návšteve školy a potvrdenie príslušného úradu o poberaní príspevku na vyživované dieťa sa **nepredkladá zamestnávateľom**, na ktorých sa vzťahuje § 1 ods. 2 zákona č. 522/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákon č. 55/2017 Z.z. o štátnej službe, a ktorí **majú poskytnutý prístup do centrálneho registra detí, žiakov a poslucháčov a do centrálneho registra študentov**.

Na tieto účely zamestnanec predloží zamestnávateľovi údaje na identifikáciu dieťaťa ako je meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia.

V prípade, ak dieťa **študuje na zahraničnej vysokej škole**, zamestnanec preukazuje nárok na daňový bonus nielen potvrdením o návšteve školy, ale aj **rozhodnutím Ministerstva školstva SR** o tom, že štúdium na škole sa považuje za rovnocenné VŠ štúdiu, prípadne potvrdením príslušného Úradu práce, rodiny a sociálnych vecí o poberaní prídavku na dieťa.

Na stránke www.minedu.sk je zoznam uznávaných vysokých škôl pre účely posúdenia štúdia v zahraničí pre príslušný akademický rok , pôsobiach na území členských štátov EU , EHS a Švajčiarskej konfederácie.

Iné daňové zvýhodnenia

Daňový bonus na zaplatené úroky

Daňovníkovi, ktorý spĺňa podmienky vymedzené v § 33a ZDP vzniká nárok na uplatnenie daňového zvýhodnenia na zaplatené úroky pri úveroch na bývanie.

Podmienky nároku na daňový bonus na zaplatené úroky:

- Daňovník má najmenej 18 a najviac 35 rokov ku dňu požiadania o úver a
- Jeho priemerný mesačný príjem za kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o úvere na bývanie nepresiahne zákonom stanovenú sumu (1,3 násobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci rok predchádzajúci roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o úvere na bývanie)

Preukazovanie nároku na daňový bonus na zaplatené úroky

- Potvrdením banky o zaplatení úrokov

Iné daňové zvýhodnenia

Uplatnenie poistného a príspevkov

Zamestnanec uvedie sumu preukázateľne zaplateného poistného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie, ktoré sám zaplatil a súviselo s príjmami zo závislej činnosti.

Môže ísť napríklad o:

- Nedoplatok poistného z RZZP, ak ho zamestnanec v roku 2022 zaplatil príslušnej zdravotnej poisťovni
- Dobrovoľne zaplatené poistné do sociálnej poisťovne, ktoré je povinná platiť dobrovoľne poistená osoba s príjmami zo závislej činnosti

Podmienky nároku :

- Zamestnanec si nemôže znížiť základ dane o zaplatené poistné v období, v ktorom nedosahoval príjem zo závislej činnosti

Preukazovanie nároku na uplatnenie poistného a príspevkov

- Zamestnanec je na tieto účely povinný predložiť doklad o zaplatení.

Ročné zúčtovanie dane – postup výpočtu

1. Spočíta sa súhrn zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti zúčtovaných a vyplatených zamestnancovi za rok 2022.
2. Odpočíta sa zaplatené poistné za zamestnanca na zdravotné a sociálne poistenie.
3. Odpočítajú sa nezdaniteľné časti základu dane:
 - Na daňovníka
 - Na manželku/manžela
 - Na zaplatené príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie
 - Uplatnenie príspevkov na poistné
4. Výsledkom je základ dane = zdaniteľná mzda, z ktorej sa vypočíta daň príslušnou sadzbou (19%, 25 %)
5. Vypočíta sa nárok na daňový bonus na dieťa, daňový bonus na zaplatené úroky.
6. Vypočíta sa daň po znížení o daňový bonus na dieťa, daňový bonus na zaplatené úroky.
7. Suma takto zníženej dane sa porovná s preddavkami na daň, ktoré boli zamestnancovi zrazené počas roka.
8. Výsledkom je **preplatok/nedoplatok na dani**.

* ak už zamestnávateľ zamestnancovi **nevypláca mzdu alebo nie je z čoho nedoplatok zraziť** z dôvodu dlhodobej PN, MD, RD, nedoplatok na dani je potrebné vybrať prostredníctvom správcu dane podľa príslušnosti k trvalému pobytu zamestnanca. Na tento účel zamestnávateľ zašle všetky potrebné doklady správcovi dane najneskôr do 30 dní odo dňa skutočnosti, kedy nastala alebo keď ju zamestnávateľ zistil .

Prehľad tlačív platných pre rok 2022 a 2023

Za zdaňovacie obdobie roku 2022

- **Žiadosť o vykonanie RZDP podľa §38 ZDP – VZOR – ŽIA38v22_1**
- **Ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby zo závislej činnosti – VZOR – MF/017108/2022-721**
- **Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa §39 ods. 5 ZDP – VZOR – POT39_5v22**
- **Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa §39 ods. 5 ZDP – VZOR – POT39_5v22júl_december**
- **Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa §39 ods. 5 ZDP – VZOR – POT39_5v22/daňový bonus**
- **Vyhlásenie na uplatnenie nezdanieľnej časti základu dane a na daňovníka a daňového bonusu – VZOR – VYH36v20_1**
- **Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby – VZOR – V2Pv21_1**
- **Potvrdenie o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti – VZOR – V2Pv18_P**
- **Prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti – VZOR – HLASENIEv19_1**
- **Hlásenie o vyúčtovanie dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti – VZOR – HLASENIEv22_1**

Za zdaňovacie obdobie roku 2023

- **Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa §39 ods. 5 – VZOR - POT39_5v22/daňový bonus**
- **Vyhlásenie na uplatnenie nezdanieľnej časti základu dane a na daňovníka a daňového bonusu – VZOR – VYH36v20_1**

Elektronické doručovanie dokladov

OD 1.1.2020 – MOŽNOSŤ ZASIELANIA ELEKTRONICKY !

Prehľad dokladov s možnosťou elektronického zasielania (emailom)

Podmienka: vzájomná dohoda medzi zamestnancom a zamestnávateľom

Doklady:

- Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniiteľnej časti základu dane a na daňovníka a daňového bonusu (kto: zamestnanec)
- Žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania dane (kto: zamestnanec)
- Ročné zúčtovanie dane – doklad o vykonaní (kto: zamestnávateľ)
- Potvrdenie o zdaniiteľných príjmoch (kto: zamestnávateľ)
- Potvrdenie o zaplatení dane na účely poukázania 2 % príp. 3 % (kto: zamestnávateľ)*

**Príprava “Vyhlásenia o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby na účely poukázania 2 % príp. 3 % zaplatených daní – NIE JE POVINNOSŤ ZAMESTNÁVATEĽA!*

Elektronické doručovanie dokladov

Pri elektronickej komunikácii sa vyžaduje nasledovné:

- Zabezpečiť ochranu osobných údajov (napr. šifrovaním).
- Doklad doručovaný zo strany zamestnávateľa musí obsahovať odtlačok pečiatky zamestnávateľa a faksimile podpisu zamestnávateľa, ktoré nie je možné dodatočne upravovať a meniť.
- Potvrdenie doručenia e-správy – musí obsahovať informáciu o dátume a čase e-doručenia, vrátane označenia e-poštovej schránky príjemcu.

Kedy vzniká povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb?

Daňovník - fyzická osoba (zamestnanec) má povinnosť podať daňové priznanie za rok 2022, ak:

- nepožiadaval o vykonanie ročného zúčtovania dane
- poberal príjmy od zahraničného zamestnávateľa, pričom preddavky na daň z príjmov odvádzať správcovi dane sám
- mal okrem príjmov zo zamestnania aj iné príjmy (napr. príjmy z podnikania, príjmy z prenájmu nehnuteľností)
- sa považuje za slovenského daňového rezidenta a okrem príjmov zo zdrojov na Slovensku mal príjmy aj zo zdrojov v zahraničí
- **!Povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb vzniká, ak celkové zdaniteľné príjmy zamestnanca dosiahnuté v roku 2022 presiahnu sumu 2 289,63 eura!**

Kedy vzniká povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb?

Medzi **celkové zdaniteľné príjmy** patria:

- akýkoľvek dosiahnutý príjem, ktorý je predmetom dane a nie je od dane z príjmov oslobodený
- aj príjem dosiahnutý zo zdrojov v zahraničí, ak ide o daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou (t.j. daňového rezidenta SR)

Medzi **celkové zdaniteľné príjmy** nepatria príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou (ak vybratím tejto dane je splnená daňová povinnosť alebo ak sa daňovník rozhodne, že daň vyberanú zrážkou nebude považovať za preddavok na daň).

Typy daňových priznaní:

- **TYP A** = ak daňovník mal len príjmy zo zamestnania
- **TYP B** = ak daňovník mal príjmy zo zamestnania + ostatné príjmy

Poukázanie 2 % príp. 3 % z podielu zaplatenej dane za rok 2022 oprávnenému prijímateľovi sa realizuje priamo cez daňové priznanie.

Kedy vzniká povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb?

Základná lehota:

- povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb **v lehote do 31.03.2023**

Predĺžená lehota:

- možnosť predĺženia lehoty formou podania oznámenia (treba použiť predpísané tlačivo)
- **predĺženie lehoty o max. tri celé kalendárne mesiace (t.j. do 30.06.2023)** bez udania dôvodu
- **predĺženie lehoty o max. šesť celých kalendárnych mesiacov (t.j. do 30.09.2023)** bez udania dôvodu; daňovník musel dosiahnuť aj príjmy zo zdrojov v zahraničí
- oznámenie sa predkladá miestne príslušnému správcovi dane, t.j. v mieste trvalého pobytu (buď poštou alebo elektronicky, ak má zamestnanec povinnosť komunikovať so správcom dane elektronicky – platí pre SZČO)

Kedy vzniká povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb?

Spôsob podania daňového priznania/oznámenia o predĺžení lehoty:

- daňové priznania, oznámenie o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania fyzická osoba – daňovník môže vykonať **v papierovej podobe** alebo **elektronicky** cez stránku www.slovensko.sk, ak má zriadený prístup pre elektronickú komunikáciu so správcom dane (napr. povinné pre SZČO).
- **papierové dokumenty** (tzn. vytlačené daňové priznanie alebo oznámenie o predĺžení lehoty) je možné podať osobne na ktoromkoľvek daňovom úrade, alebo na pobočke daňového úradu, alebo na kontaktnom mieste daňového úradu alebo poslať poštou (odporúča sa v obálke s doručenkou).

Tlačivá k dani z príjmov FO – platné pre rok 2022

Vzorové tlačivá (zdroj: www.financnasprava.sk; oddiel: Formuláre):

- **Oznámenie daňovníka o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania podľa § 49 ods. 3 písm. a) alebo b) (platné od 1.1.2023) – VZOR - OZN493v22**
- **Daňové priznanie k dani z príjmov FO (typ A) za obdobie 2022 (platné od 1.1.2023) – VZOR - DPFOAv22**
- **Daňové priznanie k dani z príjmov FO (typ B) za obdobie 2022 (platné od 1.1.2023) – VZOR - DPFOBv22**

Podanie daňového priznania FO - príklady

Príklad 1:

Zamestnanec (občan SR) žijúci v SR a pracujúci v slovenskej spoločnosti dosiahol za rok 2022 príjmy zo závislej činnosti vo výške 35 000 EUR a príjmy z prenájmu bytu vo výške 14 000 EUR. Vznikne zamestnancovi povinnosť podať daňové priznanie v SR?

Áno; daňové priznanie typ B.

Príklad 2:

Zamestnanec (občan SR) žijúci v SR a pracujúci v slovenskej spoločnosti dosiahol za rok 2022 príjmy zo závislej činnosti vo výške 23 000 EUR, okrem toho dosiahol aj výnosy na termínovanom účte, z ktorých zrážkovú daň zrazila a odviedla banka. Je povinný podať daňové priznanie v SR?

Nie, ak požiada o vykonanie ročného zúčtovania dane zamestnávateľ. Áno, ak zabudne požiadať o vykonanie ročného zúčtovania dane; v takomto prípade si ročnú daň musí vysporiadať sám cez daňové priznanie typ A.

Podanie daňového priznania FO - príklady

Príklad 3:

Zamestnanec (občan SR) žijúci v SR pracoval časť roka u slovenského zamestnávateľa na Slovensku a časť roka u maďarského zamestnávateľa v Maďarsku. Na Slovensku zarobil príjmy vo výške 16 000 EUR a v Maďarsku vo výške 22 000 EUR. Preddavky na daň sa platili v každej krajine. Do Maďarska dochádzal denne za prácou; zamestnanec žije s celou svojou rodinou v SR a pre daňové účely sa považuje za daňového rezidenta SR. Vznikne zamestnancovi povinnosť podať daňové priznanie v SR?

Áno; daňové priznanie typ A; príjmy zo zdrojov v Maďarska sa vylúčia z celkových zdaniteľných príjmov (eliminácia dvojitého zdanenia).

Príklad 4:

V roku 2022 bol rakúsky občan zamestnaný v slovenskej spoločnosti. Pravidelne dochádzal za prácou na Slovensko. Pre daňové účely sa táto fyzická osoba (FO) považuje za daňového rezidenta v Rakúsku. Vznikne tejto FO povinnosť podať daňové priznanie v SR?

Nie, ak požiadala o vykonanie ročného zúčtovania dane slovenského zamestnávateľa. Áno, ak zabudne požiadať o vykonanie ročného zúčtovania dane; v takomto prípade si ročnú daň musí vysporiadať sám cez daňové priznanie typ A.

Podanie daňového priznania FO - príklady

Príklad 5:

Počas roka 2022 fyzická osoba (občan SR) pracovala na základe pracovnej zmluvy pre nemeckú spoločnosť. Zamestnanec vykonával prácu zo svojho domu na Slovensku. Podľa zákona o dani z príjmov nemeckému zamestnávateľovi nevznikla povinnosť registrovať sa pre daň zo závislej činnosti na území SR, tak zamestnanec bol povinný platiť si preddavky sám. Vznikne tejto FO povinnosť podať daňové priznanie v SR?

Áno; daňové priznanie typ A.

Zmeny v zákone o dani z príjmov FO od 01.01.2023

Rozšírenie uplatnenia nezdanieľnej časti na DDS – 180 EUR/rok

- Legislatívna úprava nezdanieľnej časti základu dane v § 11/8 ZDP s účinnosťou od 01.01.2023.
- Zákon č. [129/2022 Z. z.](#) o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 01.01.2023
- Celoeurópsky osobný dôchodkový produkt (PEPP) je individuálny dôchodkový produkt, kde sporiteľom môže byť každá fyzická osoba, ktorá s poskytovateľom PEPP uzavrie zmluvu o PEPP; nie je viazaný na pracovný pomer; sporiteľ sa môže zapojiť dobrovoľne a sám s posúdením jeho schopnosti znášať investičné riziko a je možné prispievať v akejkolvek výške.
- Nezdanieľnou časťou základu dane sú aj príspevky **na celoeurópsky osobný dôchodkový produkt podľa osobitného predpisu, príspevky na celoeurópsky osobný dôchodkový produkt v zahraničí rovnakého alebo porovnateľného druhu**, príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu a príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie v zahraničí rovnakého alebo porovnateľného druhu.

Zmeny v zákone o dani z príjmov FO od 01.01.2023

Daňový bonus (§ 33 ZDP) – nárok platný od 01.01.2023 do 31.12.2024

Suma daňového bonusu na vyživované dieťa do 18 rokov veku; poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 18 rokov veku;
to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa osobitného predpisu

140 eur mesačne

Suma daňového bonusu na vyživované dieťa, ak dovŕšilo 18 rokov veku

50 eur mesačne

Zmeny v zákone o dani z príjmov FO od 01.01.2023

Daňový bonus (§ 33 ZDP) - nárok platný od 01.01.2025

Suma daňového bonusu na vyživované dieťa do 15 rokov veku; poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 15 rokov veku; to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa osobitného predpisu	100 eur mesačne
Suma daňového bonusu na vyživované dieťa, ak dovŕšilo 15 rokov veku	50 eur mesačne

Zmeny v zákone o dani z príjmov FO od 01.01.2023

Výška a podmienky DB (§ 33 ZDP) platné pre DB od 01.01.2023

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit základu dane (ČZD)
1	20%
2	27%
3	34%
4	41%
5	48%
6 a viac	55%

Zmeny v zákone o dani z príjmov FO od 01.01.2023

Úpravy týkajúce sa daňového bonusu (§ 33 ZDP) od 01.01.2023

- Pre uplatnenie vyššieho nároku na daňový bonus (§ 33/8 ZDP) – spočítavanie základov dane (čiastkových základov dane) oprávnených osôb; možnosť uplatniť pri podaní daňového priznania.
- Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou - pre uplatnenie vyššieho nároku na daňový bonus sa bude prihliadať na ČZD druhého rodiča (oprávnenej osoby) a to pri podaní daňového priznania a len, ak aj pre druhého rodiča platí, že úhrn zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR v príslušnom roku tvorí najmenej 90 % zo všetkých príjmov tohto daňovníka.
- **Zmeny v tlačive daňového priznania pre rok 2023 (§ 32/6/a ZDP)** – priezvisko, meno a rodné čísla detí, na ktoré daňovník uplatňuje daňový bonus + priezvisko, meno a rodné číslo druhej oprávnenej osoby vyživujúcej dieťa (deti) v domácnosti
- **POZOR – zmena tlačiva Hlásenia k dani z príjmov zo závislej činnosti už za rok 2022 – doplnenie údajov** „rodné číslo, meno a priezvisko dieťaťa, na ktorú zamestnanec uplatňuje daňový bonus; vyznačenie mesiacov uplatnenia daňového bonusu“

**ĎAKUJEME ZA
POZORNOSŤ!**

Kontakt

Jana Kyselová
Director | Tax Advisor
Team Payroll

T + 421 2 59 300 400
M + 421 948 121 766
E jana.kyselova@sk.gt.com

Martina Švaňová
Payroll Manager

T + 421 2 59 300 491
M + 421 948 067 038
E martina.svanova@sk.gt.com

grantthornton.sk

© 2022 Grant Thornton International Ltd. All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.